

Verktøypakke for lokalforeninger - Røde Kors som støtteaktør til myndighetene

I dette dokumentet finner du nyttig informasjon om hvordan Røde Kors lokalt skal gå frem for å fylle rollen som støtteaktør for myndighetene i håndteringen av koronaviruset.

En viktig oppgave for Røde Kors nå er å aktivt ta kontakt med lokale myndigheter for å tilby vår støtte og høre hvilke oppgaver kommunen trenger hjelp til. Deretter må Røde Kors lokalt gjøre prioriteringer i tråd med Røde Kors vurderingen over de ulike oppgavene. Spesielt sårbare grupper skal prioriteres.

Innhold

Kort info om hva det innebærer å være støtteaktør til norske myndigheter	1
Enkel guide til hvordan respondere lokalt.....	2
Sjekkliste for igangsetting av ny aktivitet	2
ROS analyser.	3
Avviksrapportering	3
Info om bruk av frivilligheten fra Helsedirektoratet	3

Kort info om hva det innebærer å være støtteaktør til norske myndigheter

Røde Kors og støtteaktørrollen

Røde Kors er tildelt en støtteaktørrolle til norske myndigheter på det humanitære området ved Kongelig resolusjon 21. august 2009 i henhold til første Genève-konvensjon artikkel 44, paragraf 2. Den kongelige resolusjon bestemmer at Røde Kors kun skal opptre som støtteaktør for myndighetene på humanitære områder som myndighetene er pålagt å ta et ansvar for enten gjennom lov, internasjonale forpliktelser eller politiske beslutninger.

Hva betyr støtteaktør?

Støtteaktørrollen er en avtale mellom norske myndigheter og Røde Kors om at vi skal samarbeide om å yte humanitet overfor sårbare og vanskeligstilte grupper i samfunnet innenfor rammene av våre prinsipper i både krise og krig.

Hva det vil innebære som følge av koronapandemien?

Utgangspunktet er at Røde Kors, på grunnlag av enighet med relevante myndigheter, støtter de i å gjennomføre deres **egne tiltak innenfor det humanitære område (primært helse og omsorg)**. Dette vil innebære at lokalforeningene utfører aktiviteter som supplerer og utfyller myndighetenes for å hindre og lindre **humanitære konsekvenser av koronapandemien**, særlig der hvor myndighetene ikke har tilstrekkelige kapasitet.

Lokalforeningene må være i kontakt med kommunen for å avklare om de har behov for støtte når det gjelder bistand til dem som er berørt (smittede, de som er karantene, familie/pårørende, behandlere etc.) av koronaviruset. Mange lokalforeninger har allerede samarbeidsavtale om beredskap med kommunene. Der det er aktuelt bør disse avtalene ligge til grunn for videre samarbeid.

Hva bør man tenke på i forhold til aktiviteter man påtar seg under støtteaktørrollen?

- All aktivitet må være i tråd med Røde Kors-prinsippene
- Ressurser må kartlegges, og lokale myndigheter informeres om hva man kan tilby og hvilken kapasitet man har
- Det er viktig å ivareta egen beredskap i tilfelle eskalering og at man ikke binder opp alle ressurser på et tidlig tidspunkt
- Røde Kors skal ikke påta seg oppgaver som innebærer elementer av myndighetsutøvelse eller tvang.

Enkel guide til hvordan respondere lokalt

Sjekklisten nedenfor skal gjennomgås når Røde Kors vurderer igangsettelse av aktivitet. Kun dersom alle momenter er sjekket ut med «JA» anbefaler Nasjonalkontoret å iverksette

aktiviteten¹ Ved usikkerhet rundt sjekklisten kontakt distriktskontoret for veiledning. Dette gjelder spesielt ved usikkerhet rundt prinsippene, vurdering av mulig skade eller negative ringvirkninger av aktiviteten, samt behov for retningslinjer ved gjennomføring av aktiviteten.

Sjekkliste for igangsetting av ny aktivitet

Sjekkliste		JA	NEI
1	Initiativet til aktiviteten kommer fra myndighetene eller lokalforeningen		
2	Aktiviteten hindrer eller lindrer menneskelige humanitære behov		
3	Aktiviteten er i tråd med våre syv prinsipper		
4	Røde Kors er den best egnede aktøren til å utføre aktiviteten		
5	Vi har nok kompetente frivillige til å gjennomføre aktiviteten, eller mulighet til å gi opplæring til eksisterende/nye frivillige		
6	Vi har riktig utstyr til å gjennomføre aktiviteten, eller mulighet for å anskaffe riktig utstyr eksternt		
7	Det er gjennomført en risikoanalyse av myndighetene eller Røde Kors		
8	Det er laget en plan for å redusere smitterisiko		
9	Vi har gjennomført relevante trygghetstiltak for frivillige (forsikring, kompetanse som trengs i aktiviteten, mulighet for psykososial oppfølging)		
10	Vi vet hvordan utgiftene i forbindelse med aktiviteten skal dekkes (myndighetene/Røde Kors/andre)		

¹ Heretter brukes ordet aktivitet (bytt ut ordet aktivitet med oppdrag om det gir mer mening)

11	Det lages en kontinuitetsplan før oppstart hvis aktivitetens omfang krever det		
12	Med den informasjonen som er tilgjengelig, er vår vurdering at aktiviteten ikke vil føre til mangel på tilgjengelige frivillige senere dersom det kommer mer pressende oppgaver		
13	Det er foretatt en vurdering på at aktiviteten ikke bidra til uforutsett skade/negative ringvirkninger for enkeltindivider/lokalsamfunnet ²		

MERK:

Aksjoner skal gjennomføres på en måte som er så sikker som mulig med tanke på smitterisiko.

Vi understreker at anbefalingene fra NRR (Norsk [Resuscitasjonsråd](#)) på ingen måte må legge begrensninger på livreddende innsats i reelle førstehjelpssituasjoner.

ROS analyser.

Her ligger en mal som kan brukes for lokale ROS analyser, samt en bruksanvisning til disse. Vi oppfordrer alle lokalforeninger til å dele ROS-analysene. Send de gjerne opp til NK via Dk. Så vil NK lage en samlemappe med disse. Dette for å få erfaringsdeling på tvers.

[ROS analyse](#)

Avviksrapportering

Ulykker, nestenulykker, skade eller andre uheldige hendelser skal avviksrapporteres. Her er skjema for avviksrapportering, som skal fylles ut og sendes til nærmeste leder.

[Link til Skjema](#)

Info om bruk av frivilligheten fra Helsedirektoratet

Til orientering så har dette brevet gått ut fra helsedirektoratet til alle norske kommuner. [Her er brevet.](#)

² F.eks. skal Røde Kors ikke gjøre oppgaver som å teste mennesker med bruk av tvang eller gjennomføre vakt oppgaver som innebære å holde folk igjen mot deres vilje.